

megjelent lelőhelyekkel: a késő római kori leletek az MRT I. 1/4 lelőhelyhez köthetők, a népvándorlás kori telep az MRT I. 1/5 lelőhellyel azonosítható, a Balaton-Lasinja-kultúra és a badeni kultúra leletei pedig az MRT I. 1/6 lelőhelyre utalhatnak. A feltárt két népvándorlás kori sír talán a MRT I. 17/2 lelőhelyhez tartozik.

A leletanyag a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat szombathelyi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Dobozi Ágnes régész; Ambrus Edit, Binder Hajnalka, Csuti Tamás, Molnár Ákos, Spolár Erika, Takács Tibor és Tóth Zoltán technikusok. A geodéziai felmérést a Geoservice Kft. végezte.

TOKAI ZITA MÁRIA

12. Alsópáhok, Páhoki-patak partja (KÖH 52977)

(Zala megye) **Á**

A kutatást a 76. sz. főút Alsópáhok–Hévíz elkerülő szakaszának építése tette szükségessé, melyet 2246 m² nagyságú területen 2009. április 14–16. között végeztünk el. Alsópáhok határának ÉK-i sarkában, a Páhoki-patak K-i partján enyhén emelkedő Hévíz-domb aljában, 2005-ben végzett terepbejárás során egy ÉÉNy-DDK hossz tengelyű, jól körülhatárolható, 300×70 m kiterjedésű késő rézkori (badeni kultúra), késő bronzkori, római kori és késő középkori lelőhelyet találtak.

A 2009-ben végzett feltárás során a mezőgazdasági munkákkal bolygatott területen kb. 40 cm vastag humusz alatt a sárgásbarna agyagos altalajban mindössze két objektumra bukkantunk. Közülük az egyik egy késő Árpád-korra keltezhető kemence hamusgödre és sütőfelülete. A másik gödör lemélyedő közepe szintén átégett és hamus volt, így ezt is kemenceként értelmezhetjük. Az átkutatott területen további régészeti jelenségeket és leleteket nem észleltünk, a nyomvonal csak a lelőhely szélét érintette.

A leletanyag a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat szombathelyi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Magyar Nemzeti Múzeumba kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Ambrus Edit, Molnár Ákos és Spolár Erika technikusok. A geodéziai felmérést a Geoservice Kft. végezte.

TOKAI ZITA MÁRIA

13. Apátfalva, Belezi-csatorna IX. (KÖH 48566)

(Csongrád megye) **Ge, Kk**

A lelőhely Apátfalva Nagy út dűlő nevű határrészében, a Királyhegyest Apátfalvával összekötő műút K-i oldalán, egy nagy kiterjedésű, É–D-i irányú dombvonulat DK-i nyúlványán található. A Magyar–Román gázszállító vezeték építéséhez kapcsolódó előzetes terepbejárás

adatai alapján a megelőző régészeti feltárást 2009. április 22. és május 12. között végeztük a lelőhely tengelyét keresztező nyomvonalon, a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat munkatársainak közreműködésével, 670 m²-nyi területen.

Az azonosított 18 telepobjektum közül 12 sorolható a gepida periódushoz, 2 pedig a késő középkorhoz. A feltárás során 3 gepida ház és egy nagy, szintén a gepidák által kialakított vízgyűjtőt figyeltünk meg, amelybe az ÉK-i oldalról egy vízvezető árok csatlakozott. A késő középkori település két, eltérő szerkezetű épületét bontottuk ki. A házakból nagy mennyiségben került elő a korszakokra jellemző, elsősorban kerámiatöredékekből álló leletanyag, de a két gepida házban és a vízgyűjtő ciszternában hálonehezékeket is találtunk, kisebb és nagyobb változatban egyaránt.

A feltárás két kiemelkedő eredményt hozott. Egy leégett, gepida kori ház rétegeinek szintenkénti követése fontos adatokkal szolgált a korszak házépítési szokásait illetően. Egy késő középkori háznál dokumentálható volt az épület kétosztatúsága, a lakrészek közötti átjáró, az oldalszelemennel megerősített tetőszerkezet, az épített falú belső kemence és az azt övező padkarész, valamint az ovális formájú, szögletes záródású külső kemence.

A leletek a KÖSZ szegedi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozásukat követően a szegedi Móra Ferenc Múzeumba kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Czegléczki Tibor, Szabados György, Szöllősi Géza technikusok.

DEÁK ANDREA

14. Apátfalva, Nagy út dűlő (KÖH 42503)

(Csongrád megye) **B, Sza, Ge**

A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat munkatársai 2009. április 23. és május 13. között megelőző régészeti feltárást végeztek a Magyar–Román gázszállító vezeték nyomvonalán, a Királyhegyest Apátfalvával összekötő műút K-i oldalán, egy nagy kiterjedésű, É–D-i irányú dombvonulat DK-i nyúlványán található lelőhelyen (MOL 36. lh.), 1280 m²-nyi felületen.

A feltárás során 60 objektumot tudtunk elkülöníteni, melyekhez 83 régészeti jelenség tartozott. A területen 19 objektum a *bronzkor késői időszakára* tehető, részben a halomsíros kultúrához köthető. A korabeli gödrök és árkok a szelvény K-i és középső harmadában jelentkeztek. A leletanyagot elsősorban a jó minőségű, többnyire díszítetlen kerámia jellemezte, a korszak karakteres lelete egy összeroppant korsó, valamint egy csücskös peremű tál töredéke.

A *szarmata* népesség 2–3. századi településének emlékanyagát 21 objektum rejtette, melyek közül egy árok volt, a többi méhkas, vagy hordó alakú gödör. Az objektumok elszórtan, a kutatott felület teljes területén jelentkeztek, gyakran kisebb csoportokba rendeződve. Gazdag kerámiaanyag reprezentálta a korszakot. Az